

KEHTO-foorumi

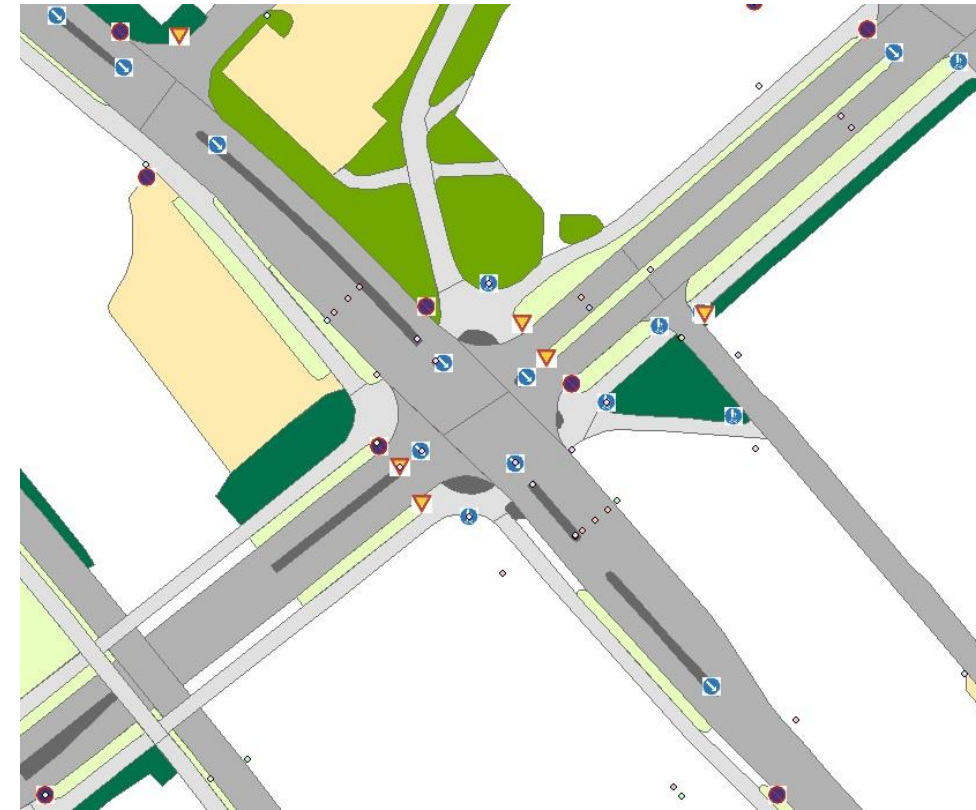
**Kuntien liikenteenohjauslaitetietojen ylläpito ja
tietovirrat valtakunnalliseen
DigiRoad-järjestelmään - tavoitetila**

Päivi Tiihonen / Kuntaliitto
Matti Pesu / Väylävirasto

Liikennemerkkirekisteri kunnan toiminnassa

Liikennemerkkirekisteriä voi hyödyntää moniin eri tarkoitukseen, kuten:

- Paikkatietopohjainen liikennesuunnittelu
- Liikenneturvallisuus
- Liikennemerkkien pystytys ja ylläpito
- Ylläpitötöiden seuranta paikkatietopohjaisesti
- Kustannusten seuranta
- Kuljetusten suunnittelu
- Opasteiden suunnittelu
- Pysäköinnin suunnittelu ja ohjaus
- Infraomaisuuden hallinta

Uusi tieliikennelaki 2020

Uusi tieliikennelaki (729/2018) astui voimaan kuluvan vuoden kesäkuussa. Uuden lain myötä tienpitäjillä on velvoite toimittaa tietoja liikenteenohjauslaitteista, kuten **liikennemerkkeistä, ajoratamaalauksista ja liikennevaloista** Väylän Digiroad-järjestelmään. Tämä velvoite koskee myös Väylää ja Ely-keskuksia valtion omistamien teiden ylläpitäjinä.

Tiedon toimitusvelvollisuus koskeen uusien liikennemerkkien asettamista tai olemassa olevien merkkien päivittämistä.

Tilanne kunnissa liikenteenohjauslaitteiden osalta

Laki on astunut voimaan. Väylävirasto on kehittänyt ja ohjeistanut vaihtoehtoisia tietojen toimitustapoja.

Väylävirasto ja Kuntaliitto tekivät kyselyn kuntiin kesällä 2020 tilanteen kartoittamiseksi, vastauksia 63 kunnasta:

- Liikennevalotiedot ajantasaiset noin 56% vastanneista kunnista (*tai liikennevaloja ei ole*)
- Liikennemerkkit ajantasaiset noin 26% vastaajista; Tiedot olemassa, mutta ei ajantasaiset 10 %
- Ajoratamaalaustiedot ajantasaiset 10%, kerätty mutta ei ajantasaiset 10 %

Liikenteenohjauslaitetietojen tuottaminen valtakunnallisesti katsoen **varsin alussa**.

Joitakin vastauksia kunnista:

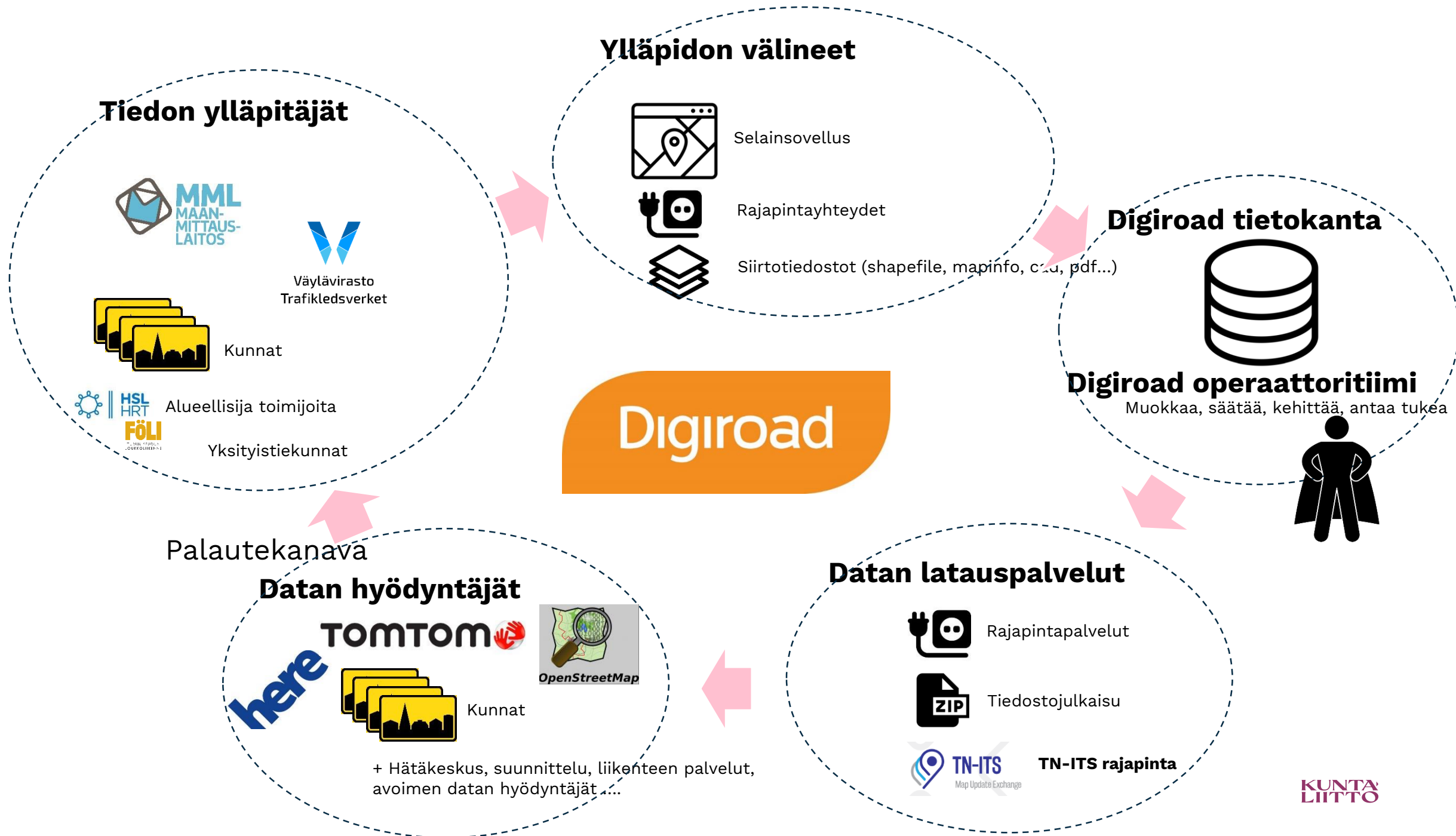
- Kunnalla ei ole tarvetta ko. tiedoille.
- Kartoitus tehty, mutta tieto ei ole oikeaa.
- 35% vastaajista käyttää tietoja kunnan omiin tarpeisiin (liikenteen suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito, infraomaisuuden hallinta, erityiskuljetukset, asiakaspalvelu)
- 52% ilmoittaa Digiroadin olevan ainoan syyn tuottaa tietoa

Yhteentoimivuus

- Määritelty tietomalli: sisältö, rakenne, semantiikka yhteisesti määritelty
- Tietovarantojen yhteentoimivuus
- Hyvin suunniteltu tiedonhallinta
- Hyvin suunniteltu ylläpitoprosessi

Tavoiteta?

- Jos haluaa liikennemerkkitiedot käyttöön heti, kannattaa tehdä huolellinen **inventointi yhden kerran** (erilaisia menetelmiä)
- Tämän jälkeen **jatkuva tietojen ylläpito** mahdollisuuksien mukaan suoraan kentältä
- Tieto tallentuu kunnan tietovarantoon tai mahdollisesti myös suoraan DigiRoadiin, jos kunta niin haluaa
- Kunnasta vain yhdenlainen rajapinta kutakin kohdeluokkaa kohden
- Kaikista kunnista samanlainen rajapinta esim. liikennemerkkejä koskien
- Tietojen tulee virrata kunnista valtakunnallisiin tietovarantoihin automaattisesti
- Tavoitteena jatkuva tietojen virtaaminen **osana kunnan toimintaprosesseja**
- DigiRoadista on rajapinta ulospäin, kunta voi hyödyntää aineistoa rajapinnan kautta omissa paikkatietojärjestelmissään

Tietolajit

- <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/digiroad/aineisto/aineistojulkaisut>

Rajapinnat ^thyödyntämiseen

- <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/digiroad/aineisto/rajapinnat>

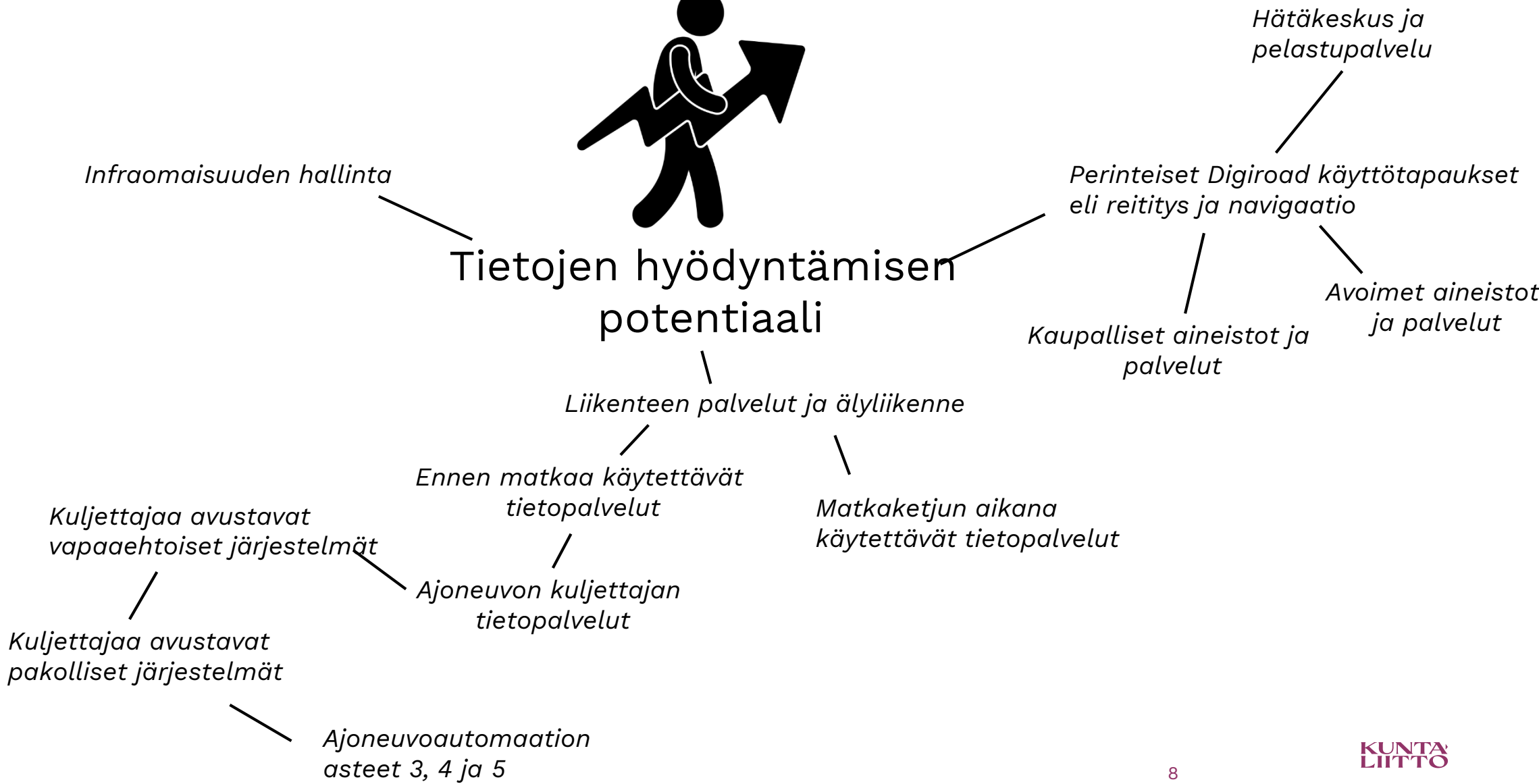
Digiroad-sovellus tietojen ylläpitoon

- <https://extranet.vayla.fi/digiroad/>

Ohjeet tietojen ylläpitoon

- <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/digiroad/tieliikennelaki-2020>
- <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/digiroad/yllapito/yllapito-ohjekunnille>

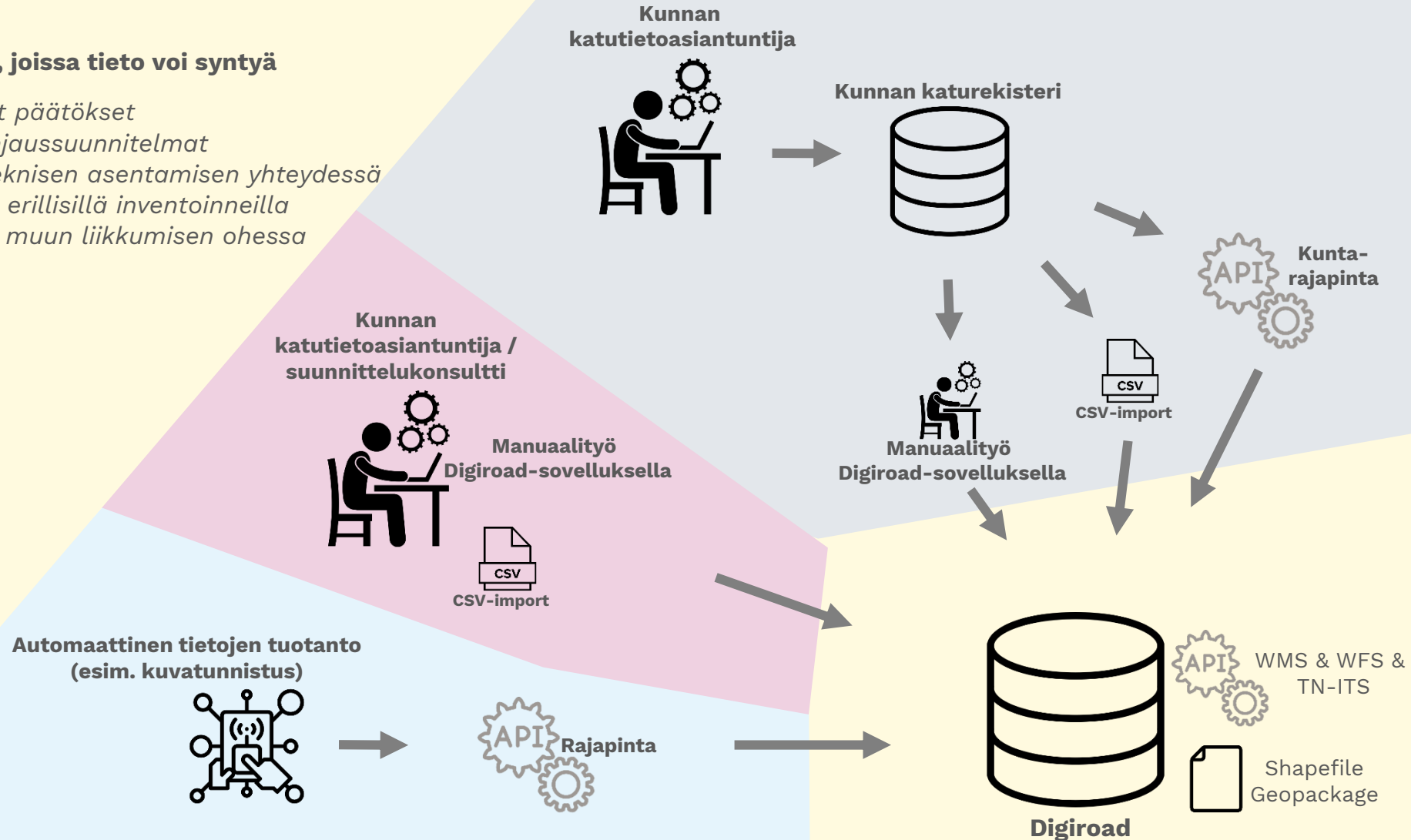
Digiroadin käyttötarkoitukset

Liikennemerkitietojen ketjut

Kunnan prosessit, joissa tieto voi syntyä

Hallinnolliset päätökset
Liikenteenohjaussuunnitelmat
Laitteiden teknisen asentamisen yhteydessä
Tiedon keruu erillisillä inventoinneilla
Tiedon keruu muun liikkumisen ohessa

Liikennemerkkien symbolikirjasto

- Liikennemerkkidatan visualisointiin on luotu symbolikirjasto. Tiedot saa siis helposti kartalle oikeilla kuvakkeilla.
- Symbolikirjasto: <https://github.com/finnishtransportagency/liikennemerkit>
- Merkkien kuvat Flickrissä: <https://vayla.fi/vaylista/liikennemerkkit>

Digihankkeet ja rahoitus

Valtakunnalliseen yhteentoimivuuteen tähtäävät hankkeet:

Kuntaliitto esittää, että valtion ja kunnan yhteisiin hankkeisiin sisältyisi rahoitus uuden lain toimeenpanoon / toimintavan **käyttöönnottoon kunnissa.**

Kuntaliiton kokemuksen mukaan vain ne valtiolähtöiset digihankkeet, joiden käyttöönottoa on tuettu, ovat toteutuneet valtakunnallisesti laadukkaina (esim. rakennusvalvonnan sähköinen asiointipalvelu)

Yhteistyö on alkanut Kuntaliiton ja Väylän välillä digitalisaation edistämiseksi, mutta **varsinaista hanketta ei ole vielä käynnissä käyttöönoton osalta.**

VM/Digikannustin:

Päätöksiä kuntien digikannustinhaun sisällöstä ei vielä ole tehty VM:ssä. Esitys ensi vuoden digikannustimeksi 10 milj. euroa. ensi vuoden

-> Kaikille toimialoille riittämätön

Rahoitusmahdollisuuksia selvitetään Väylä-Kuntaliitto.